

Literatura ACTA MEDICINAE 12/2018 Praktický lékař

- 2 Hypertenze starších osob ve světle nových doporučení
prof. MUDr. Jiří Widimský jr., CSc. III. interní klinika VFN a 1. LF UK, Praha
- 2 Akutní infarkt myokardu u mladých nemocných – komplexní péče
MUDr. Gabriela Dostálová, Ph.D. II. interní klinika, Komplexní kardiovaskulární centrum VFN a 1. LF UK, Praha
- 2 Kombinační léčba hypertenze – nová doporučení 2017
prof. MUDr. Miroslav Souček, CSc. II. interní klinika LF MU a ICRC FN u sv. Anny v Brně
- 2 Diagnostika, prevence a léčba diabetické retinopatie
doc. MUDr. Tomáš Sosna, CSc. Oční ambulance centra diabetologie IKEM, Praha, Oční oddělení Thomayerovy nemocnice, Praha
MUDr. Tereza Kubová | MUDr. Kateřina Kesslerová | MUDr. Marek Haase Oční oddělení Thomayerovy nemocnice, Praha
- 3 Očkování v České republice
prof. MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D. Ministerstvo zdravotnictví ČR
- 3 Dráždivý tračník
doc. MUDr. Bohumil Seifert, Ph.D. Ústav všeobecného lékařství 1. LF UK, Praha
- 3 Farmakoterapie chorob štítné žlázy a její proměny v čase
doc. MUDr. Zdeněk Fryšák, CSc. | MUDr. Jan Schovánek, Ph.D.
III. interní klinika – nefrologická, revmatologická a endokrinologická FN Olomouc a LF UP, Olomouc
- 3 Aktuální přístup k alergickým onemocněním dětského věku, novinky v potravinové alergii
MUDr. Helena Kubešová Ústav imunologie 2. LF UK a FN v Motole, Praha
- 4 Léčba alergické rýmy fixní kombinací nazálního antihistaminika a nazálního kortikosteroidu
MUDr. Irena Krčmová, CSc. | MUDr. Jakub Novosad, Ph.D. Ústav klinické imunologie a alergologie, FN Hradec Králové
- 4 Terapie kašle
prof. MUDr. Jiří Homolka, DrSc. I. klinika TRN 1. LF UK a VFN, Praha
- 4 Cefprozil v léčbě infekcí dolních cest dýchacích
MUDr. Jiří Slíva, Ph.D. Ústav farmakologie, 3. LF UK, Praha
- 4 Migréna – celoživotní kletba, nebo řešitelný problém?
MUDr. Ingrid Niedermayerová Neurologie Brno, s. r. o., a II. neurologická klinika LF a FN Brno
- 5 Existuje hranice mezi tzv. malou a velkou psychiatrií?
doc. MUDr. Martin Anders, Ph.D. Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN, Praha, předseda Psychiatrické společnosti ČLS JEP
- 5 Čas pro změny ve screeningu kolorektálního karcinomu v ČR
doc. MUDr. Bohumil Seifert, Ph.D. | MUDr. Norbert Král Ústav všeobecného lékařství 1. LF UK, Praha
MUDr. Štěpán Suchánek, Ph.D. | prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D. Interní klinika 1. LF UK a ÚVN, Praha
MUDr. Petr Kocna, CSc. Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK, Praha
RNDr. Ondřej Májek | Mgr. Ondřej Ngo | doc. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D. Institut biostatistiky a analýz LF MU, Brno
- 5 Aktuální možnosti využití berberinu při léčbě diabetu
PharmDr. Josef Suchopár Drug Agency, Praha
- 5 Návaznost algeziologických pracovišť na primární péči
MUDr. Marek Hakl, Ph.D. Klinika algeziologie a preventivní péče, Medicinicare, s. r. o., Chirurgická klinika FN Brno a LF MU, Brno
- 5 Nový způsob aplikace alprostadilu v léčbě erektilní dysfunkce
MUDr. Taťána Šrámková, CSc. Urologická klinika a Sexuologický ústav 1. LF UK a VFN, Praha, Sexuologické oddělení FN Brno, Klinika traumatologie MU, Brno
- 6 Infekce v oblasti horních cest dýchacích z pohledu diagnostiky a možností léčby
MUDr. Pavol Jablonický Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, 1. LF UK a FN v Motole, Praha

Hypertenze starších osob ve světle nových doporučení

prof. MUDr. Jiří Widimský jr., CSc. III. interní klinika VFN a 1. LF UK, Praha

- 1 Beckett, N. S. – Peters, R. – Fletcher, A. E., et al. for the HYVET Study Group: Treatment of hypertension in patients 80 years of age or older. *N Engl J Med*, 2008, 358, s. 1887–1898.
- 2 Widimský, J. – Filipovský, J., et al.: Doporučení pro diagnostiku a léčbu arteriální hypertenze ČSH 2017. *Hypertenze a KV prevence*, 2018, suppl.
- 3 Williamson, J. D. – Supiano, M. A. – Applegate, W. B., et al.: Intensive vs standard blood pressure control and cardiovascular disease outcomes in adult saged ≥ 75 years. A randomized clinical trial. *JAMA*, 2016, 315, s. 2673–2682.
- 4 2018 ESC/ESH Guidelines for the management of arterial hypertension. *European Heart J*, 2018, 00, s. 1–98, ESC/ESH GUIDELINES doi:10.1093/eurheartj/ehy339.
- 5 Wright, J. M. – Musini, V. M.: First-line drugs for hypertension. *Cochrane Database Syst Rev*, 2009, 3, CD001841, doi: 10.1002/14651858.CD001841.pub2.

Akutní infarkt myokardu u mladých nemocných – komplexní péče

MUDr. Gabriela Dostálová, Ph.D. II. interní klinika, Komplexní kardiovaskulární centrum VFN a 1. LF UK, Praha

- 1 Benjamin, E. J. – Blaha, M. J. – Chiuve, S. E., et al.: Heart Disease and Stroke Statistics – 2017 Update: A report from the American Heart Association. *Circulation*, 2017, 135, s. e146–e603.
- 2 Dostálová, G.: *Vybrané aspekty akutního infarktu myokardu u mladých nemocných*. Disertační práce, 2018, Charles University.
- 3 Dostálová, G. – Belohlávek, J. – Hlubocká, Z., et al.: Multiple thrombophilia mutations as a possible cause of premature myocardial infarction. *Wien Klin Wochenschr*, 2017, 129, s. 503–508.
- 4 Dostálová, G. – Belohlávek, J. – Jiráková, K., et al.: Akutní infarkt myokardu s elevací úseku ST u mladého nemocného s adenokarcinomem rektu. *Cor Vasa*, 2010, 52, s. 532–533.
- 5 Neumann, F. J. – Sousa-Uva, M. – Ahlsson, A., et al.: ESC/EACTS Guidelines on myocardial revascularization. *Eur Heart J*, 2018, ehy394. Dostupné z: <https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehy394>, vyhledáno 1. 10. 2018.
- 6 Perez de Isla, L. – Perez de Isla, L. – Fernandez, P. L., et al.: Comments on the 2016 ESC/EAS Guidelines for the Management of Dyslipidemia. *Rev Esp Cardiol (Engl Ed)*, 2017, 70, s. 72–77.
- 7 Ridker, P. M.: Targeting inflammatory pathways for the treatment of cardiovascular disease. *Eur Heart J*, 2014, 35, s. 540–543.
- 8 Thygesen, K. – Alpert, J. S. – Jaffe, A. S., et al.: Third universal definition of myocardial infarction. *J Am Coll Cardiol*, 2012, 60, s. 1581–1598, doi: 10.1016/j.jacc.2012.08.001.
- 9 Přehled vybraných kardiovaskulárních intervencí v ČR 2012. ÚZIS ČR, 2014, s. 13, dostupné z: <http://www.uzis.cz/katalog/zdravotnicka-statistika/prehled-vybranych-kardiovaskularnich-intervenciu-cr>, vyhledáno 1. 10. 2018.
- 10 Přehled vybraných kardiovaskulárních intervencí v ČR 2012. ÚZIS ČR, 2014, s. 45, dostupné z: <http://www.uzis.cz/katalog/zdravotnicka-statistika/prehled-vybranych-kardiovaskularnich-intervenciu-cr>, vyhledáno 1. 10. 2018.
- 11 ÚZIS ČR. Hospitalizování v nemocnicích ČR 2017. Zdravotnická statistika ČR. Vydává Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, s. 140.

Kombinační léčba hypertenze – nová doporučení 2017

prof. MUDr. Miroslav Souček, CSc. II. interní klinika LF MU a ICRC FN u sv. Anny v Brně

- 1 Widimský, J. – Filipovský, J. – Ceral, J., et al.: Doporučení pro diagnostiku a léčbu arteriální hypertenze ČSH 2017. *Hypertenze – kardiovaskulární prevence*, 2018, suppl., s. 1–19.
- 2 Gradman, A. H. – Parisé, H. – Lefebvre, P., et al.: Initial combination therapy reduces the risk of cardiovascular events in hypertensive patients: a matched cohort study. *Hypertension*, 2013, 61, s. 309–318.
- 3 Wald, D. S. – Law, M. – Morris, J. K., et al.: Combination therapy versus monotherapy in reducing blood pressure: meta-analysis on 11,000 participants from 42 trials. *Am J Med*, 2009, 122, s. 290–300.
- 4 Filipovský, J. – Widimský, J. jr. – Ceral, J., et al.: Diagnostické a léčebné postupy u arteriální hypertenze – verze 2012. Doporučení České společnosti pro hypertenzi. *Hypertenze Kardiovas Prevence*, 2012, 3, s. 1–16.
- 5 Frank, J.: Managing hypertension using combination therapy. *Am Fam Physician*, 2008, 77, s. 1279–1286.
- 6 Egan, B. M. – Bandyopadhyay, D. – Shaftman, S. R., et al.: Initial monotherapy and combination therapy and hypertension control the first year. *Hypertension*, 2012, 59, s. 1124–1131.
- 7 Kociánová, E. – Václavík, J. – Táborský, M.: Fixní kombinace v léčbě hypertenze – přehled současných možností. *Kardiologie*, 2014, 19–22.
- 8 Bangalore, S. – Kamalakkannan, G. – Parkar, S., et al.: Fixed-dose combinations improve medication compliance: a meta-analysis. *Am J Med*, 2007, 120, s. 713–719.
- 9 New 2018 ESH/ESC guidelines for the management of arterial hypertension: the Task Force for the management of Arterial Hypertension of the European Society of Hypertension (ESH) and of the European Society of Cardiology (ESC). Prezentováno na Kongresu ESH, Barcelona, 9. 6. 2018.
- 10 Corrao, G. – Nicotra, F. – Parodi, A., et al.: Cardiovascular protection by initial and subsequent combination of antihypertensive drugs in daily life practise. *Hypertension*, 2011, 58, s. 566–572.
- 11 Messerli, F. H. – Makani, H. – Benjo, A., et al.: Antihypertensive efficacy of hydrochlorothiazide as evaluated by ambulatory blood pressure monitoring: A meta-analysis of randomized trials. *J Am Coll Cardiol*, 2011, 57, s. 590–600.
- 12 ADVANCE Collaborative Group: Effects of a fixed combination of perindopril and indapamid on macrovascular and microvascular outcomes in patients with type 2 diabetes mellitus (the ADVANCE trial). *Lancet*, 2007, 370, s. 829–840.
- 13 PROGRESS Collaborative Study Group: Randomised trial of perindopril based blood pressure-lowering regimen among 6108 individuals with previous stroke or transient ischemic attack. *Lancet*, 2007, 370, s. 1033–1041.
- 14 Beckett, N. S. – Peters, R. – Fletcher, A. E., et al., for the HYVET Study Group: Treatment of hypertension in patients 80 years of age or older. *N Engl J Med*, 2008, 358, s. 1887–1898.
- 15 Dahlof, B. – Sever, P. S. – Poulter, N. R., et al.: Prevention of cardiovascular events with an antihypertensive regimen of amlodipine adding perindopril as required versus atenolol adding bendroflumethiazide as required, in the Anglo-Scandinavian Cardiac Outcomes Trial-Blood Pressure Lowering Arm (ASCOT-BPLA): a multicenter randomised controlled trial. *Lancet*, 2005, 366, s. 895–906.
- 16 Rothwell, P. – Howard, S. – Dolan, E., et al.: Prognostic significance of visit-to-visit variability, maximum systolic blood pressure, and episodic hypertension. *Lancet*, 2010, 375, s. 895–905.
- 17 Jamerson, K. – Weber, M. A. – Bakris, G. L., et al.: Benazepril plus amlodipine or hydrochlorothiazide for hypertension in high-risk patients. *N Engl J Med*, 2008, 359, s. 2417–2428.
- 18 The ONTARGET Investigators: Telmisartan, ramipril, or both in patients at high risk for vascular events. *N Engl J Med*, 2008, 358, s. 1547–1559.
- 19 UK National Institute for hypertension in adults in primary care. 2006 NICE guidelines (CG34). Dostupné z: <http://www.nice.org.uk/CG034>, vyhledáno 22. 11. 2018.
- 20 Khan, N. – McAlister, F. A.: Re-examining the efficacy of beta-blockers for the treatment of hypertension: a meta-analysis. *CMAJ*, 2006, 174, s. 1737–1742.
- 21 Turnbull, F. – Niel, B. – Ninomiya, T., et al.: Pressure Lowering Treatment Trialists' Collaboration: Effects of different regimens to lower blood pressure on major cardiovascular events in older and younger adults: meta-analysis of randomised trials. *Blood GBMJ*, 2008, 336, s. 1121–1123.
- 22 Matuzaki, M. – Ogihara, T. – Umemoto, S., et al.: Combination Therapy of Hypertension to Prevent Cardiovascular Events Trial Group: Prevention of cardiovascular events with calcium channel blocker-based combination therapies in patients with hypertension: a randomized controlled trial. *J Hypertens*, 2011, 29, s. 1649–1659.
- 23 Kociánová, E. – Václavík, J. – Táborský, M.: Fixní kombinace v léčbě hypertenze – přehled současných možností. *Kardiologie*, 2014, s. 19–22.
- 24 Marrazi, G. – Volterrani, M. – Caminiti, G., et al.: Effectiveness of nebivolol and hydrochlorothiazide association on blood pressure, glucose, and lipid metabolism in hypertensive patients. *Adv Ther*, 2010, 27, s. 655–664.
- 25 Neutel, J. M. – Smith, D. H.: Hypertension management: rationale for triple therapy based on mechanisms of action. *Cardiovasc Ther*, 2013, 31, s. 251–258.
- 26 Thoenes, M. – Neuberger, H. R. – Volpe, M., et al.: Antihypertensive drug therapy and blood pressure control in men and women: an international perspective. *J Hum Hypertens*, 2010, 24, s. 336–344.
- 27 Chalmers, J. – Arima, H. – Woodward, M., et al.: Effects of combination perindopril, indapamide, and calcium channel blockers in patients with type 2 diabetes mellitus. Results from the Action in Diabetes and Vascular Disease: Preterax and Diamicon Controlled Evaluation (ADVANCE) Trial. *Hypertension*, 2014, 63, s. 259–264.
- 28 Toth, K.; investigators: Antihypertensive efficacy of triple combination Perindopril/Indapamide plus Amlodipine in high-risk hypertensives: Results of the PIANIST Study. *Am J Cardiovasc Drug*, 2014, 14, s. 239–239.
- 29 Pall, D. – Szanto, I. – Szabo, Z.: Triple combination therapy in hypertension: the antihypertensive efficacy of treatment with perindopril, amlodipine, and indapamide SR. *Clin Drug Invest*, 2014, 34, s. 701–708.
- 30 Toth, K.: Antihypertensive efficacy of triple combination perindopril/indapamide plus amlodipine in high-risk hypertensives: results of the PIANIST study (Perindopril-Indapamide plus Amlodipine in high risk hyperTensive patients). *Am J Cardiol Vasc Drug*, 2014, 14, s. 137–145.
- 31 Gradman, A. H.: Rationale for triple-combination therapy for management of high blood pressure. *J Clin Hypertens*, 2010, 12, s. 869–878.
- 32 Makani, H. – Bangalore, S. – Romero, J., et al.: Effect of renin-angiotensin system blockade on calcium channel blocker-associated peripheral edema. *Am J Med*, 2011, 124, s. 128–135.
- 33 Sever, P. S. – Poulter, N. R. – Dahlöf, B., et al.: Antihypertensive therapy and the benefit of atorvastatin in the Anglo-Scandinavian Cardiac Outcomes Trial: lipid-lowering arm extension. *J Hypertens*, 2009, 27, s. 947–954.

Diagnostika, prevence a léčba diabetické retinopatie

doc. MUDr. Tomáš Sosna, CSc. Oční ambulance centra diabetologie IKEM, Praha, Oční oddělení Thomayerovy nemocnice, Praha

MUDr. Tereza Kubová | MUDr. Kateřina Kesslerová | MUDr. Marek Haase Oční oddělení Thomayerovy nemocnice, Praha

- 1 Aiello, L. P. – Gardner, T. W. – King, G. L., et al.: Diabetic retinopathy. *Diabetes Care*, 1998, 21, s. 143–156.
- 2 Diabetic Retinopathy Clinical research Network: Expanded 2-year follow-up of ranibizumab plus prompt or deferred laser or triamcinolone plus prompt laser for diabetic macularedema. *Ophthalmology*, 2011, 118, s. 609–614.
- 3 Diabetic Retinopathy Clinical Research Network: Randomized trial evaluating ranibizumab plus prompt or deferred laser or triamcinolone plus prompt laser for diabetic macularedema. *Ophthalmology*, 2010, 117, s. 1064–1077.
- 4 Doodson, M. P.: *Diabetic Retinopathy*. Oxford University Press, 2008, s. 172.
- 5 *Doporučené postupy pro diagnostiku a léčbu diabetické retinopatie*. DMEV 1, 2012, 15, s. 30–35.
- 6 Easty, D. L. – Sparrow, J. M.: *Oxford text book of ophthalmology*. New York, Oxford University Press, 1999, s. 1308.
- 7 Chantelau, E. – Eggert, H.: Acceleration of diabetic retinopathy following improved glycaemic control: a report on 13 cases. Abstract.

Diabetologia, 1997, 40, suppl. 1, s. A501.

- Karen, I. – Svačina, Š., et al.: *Diabetes mellitus v primární péči*. Axonite, 2014, s. 264.
- Keech, A. C. – Mitchell, P. – Summanen, P., et al.: Effect of fenofibrate on the need for laser treatment for diabetic retinopathy (FIELD study): a randomised controlled trial. *Lancet*, 2007, 370, s. 1687–1697.
- Klein, R. – Klein, B. E. K. – Moss, S. E., et al.: Is blood pressure a predictor of the incidence or progression of diabetic retinopathy? *Arch Intern Med*, 1989, 149, s. 2427–2432.
- Klein, R. – Klein, B. E. K. – Moss, S. E.: The Wisconsin epidemiological study of diabetic retinopathy: a review. *Diabet Metab Rev*, 1989, 5, s. 559–570.
- Kuchynka, P., et al.: *Oční lékařství*. Praha, Grada, 2016, s. 903.
- Marshall, G. – Garg, S. K. – Jackson, W. E., et al.: Factors influencing the onset and progression of diabetic retinopathy in subjects with insulin-dependent diabetes mellitus. *Ophthalmology*, 1993, 100, s. 1133–1139.
- Mitchell, P. – Bandello, F. – Schmidt-Erfurth, U., et al.: The RESTORE study: Ranibizumab monotherapy or combined with laser versus laser monotherapy for diabetic macular edema. *Ophthalmology*, 2011, 118, s. 615–625.
- Murphy, R. P.: Management of diabetic retinopathy. *Am Fam Physician*, 1995, 51, s. 785–796.
- Pelikánová, T. – Bartoš, V.: *Praktická diabetologie 6*. Maxdorf, 2018, s. 814.
- Pickup, J. – Williams, G.: *Text book of diabetes*. Oxford, Blackwell Science, 1997.
- Ryan, J.: *Retina*. St. Louise, Mosby, 2001, s. 1847.
- Scanlon, P. – Aldington, S. – Wilkinson, Ch., et al.: *Practical Manual of Diabetic Retinopathy Management*. Wiley-Blackwell, 2009, s. 232.
- Sosna, T., et al.: *Diabetická retinopatie, diagnostika, prevence, léčba*. Axonite, 2016, s. 279.
- The ACCORD Study Group: Action to control cardiovascular risk in diabetes (ACCORD) trial: design and methods. *Am J Cardiol*, 2007, 99, suppl., s. 21i–33i.
- The EURODIAB IDDM Complications Study: Retinopathy and vision loss on insulin-dependent diabetes in Europe. *Ophthalmology*, 1997, 104, s. 252–260.
- UK Prospective Diabetes Study (UKPDS) Group: Effect of intensify blood glucose control with metformin on complications in overweight patients with type 2 diabetes (UKPDS 34). *Lancet*, 1998, 352, s. 854–865.

Očkování v České republice

prof. MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D. Ministerstvo zdravotnictví ČR

- Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (v aktuálním znění k 1. 1. 2018).
- Vyhláška č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem (v aktuálním znění k 1. 1. 2018).

Dráždivý tračník

doc. MUDr. Bohumil Seifert, Ph.D. Ústav všeobecného lékařství 1. LF UK, Praha

- Drossman, D. A. – Hasler, W. L.: *Rome IV functional gastrointestinal disorders. Disorders of Gut-Brain Interaction*. Rome Foundation, 2016.
- Heidelbaugh, J. – Hungin, P.: Rome IV Primary Care Committee: *ROME IV. Functional Disorders for Primary Care and Non-Clinicians*. The Rome Foundation, 2016.
- Seifert, B. – Dítě, P. – Bureš, J., et al.: *Gastroenterologie. Doporučené a terapeutické postupy pro všeobecné praktické lékaře*. Novelizace 2012, SVL ČLS JEP.
- Muller-Lissner, S. A. – Bollani, S. – Brummer, R. J., et al.: Epidemiological aspects of irritable bowel syndrome in Europe and North America. *Digestion*, 2001, 64, s. 200–204.
- Elias, G. – Kok, L. – de Wit, N., et al.: Is there an added value of faecal cal protection and haemoglobin in the diagnostic work-up for primary care patients suspected of significant colorectal disease? A cross-sectional diagnostic study. *BMC Medicine*, 2016, 14, s. 141, dostupné z: <https://doi.org/10.1186/s12916-016-0684-5>, vyhledáno 11. 9. 2018.
- Hungin, A. P. – Becher, A. – Cayley, B., et al.: Irritable bowel syndrome: an integrated explanatory model for general practice. *Neurogastroenterol Motil*, 2015, 27, s. 750–763.
- Dostupné z: <https://www.ueg.eu/education/online-courses/irritable-bowel-syndrome/>, vyhledáno 11. 9. 2018.
- Chvála, V. – Honzák, R. – Masner, O., et al.: Psychosomatické poruchy a lékařsky nevysvětlitelné příznaky. *Doporučené diagnostické a terapeutické postupy pro všeobecné praktické lékaře*. SVL ČLS JEP, 2015.

Farmakoterapie chorob štítné žlázy a její proměny v čase

doc. MUDr. Zdeněk Fryšák, CSc. | MUDr. Jan Schovánek, Ph.D.

III. interní klinika – nefrologická, revmatologická a endokrinologická FN Olomouc a LF UP, Olomouc

- Jiskra, J.: Racionální diagnostika a léčba nemocí štítné žlázy. *Med Pro Praxi*, 2010, 7, s. 167–172.
- Management of Thyroid Dysfunction during Pregnancy and Postpartum: An Endocrine Society Clinical Practice Guideline. *J Clin Endocrinol Metab*, 2012, 97, s. 2543–2565.
- Wiersinga, W. M.: Therapy of Endocrine Disease: T4+T3 combination therapy: is there a true effect? *Eur J Endocrinol*, 2017, 177, s. R287–R296, doi: 10.1530/EJE-17-0645, Epub 30. 8. 2017.
- Karasek, D. – Cibickova, L. – Karhanova, M. – Kalitova, J. – Schovánek, J. – Frysak, Z.: Clinical and immunological changes in patients with active moderate-to-severe Graves' orbitopathy treated with very low-dose rituximab. *Endokrynol Pol*, 2017, 68, s. 498–504, doi: 10.5603/EPa2017.0040, Epub 29. 7. 2017, PubMed PMID: 28660988.
- Wiersinga, W. M.: Advances in treatment of active, moderate-to-severe Graves' ophthalmopathy. *Lancet Diabetes Endocrinol*, 2017, 5, s. 134–142, doi: 10.1016/S2213-8587(16)30046-8, Epub 23. 6. 2016, review.

Aktuální přístup k alergickým onemocněním dětského věku, novinky v potravinové alergii

MUDr. Helena Kubešová Ústav imunologie 2. LF UK a FN v Motole, Praha

- Pawankar, R. – Holgate, S. T. – Canonica, G. W., et al. (eds.): *WAO White Book on Allergy Update 2013*. World Allergy Organization, 2013, s. 111–119.
- Kratěnová, J. – Željicová, K. – Malý, M., et al. (eds.): *Systém monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí. Subsystem 6. Výsledky studie „Zdraví dětí 2016“*: Odborná zpráva za rok 2016.
- Grabhenrich, L. B. – Gough, H. – Reich, A., et al.: Early-life determinants of asthma from birth to age 20 years: a German birth cohort study. *J Allergy Clin Immunol*, 2014, 133, s. 979–988.
- Berlin, M. C. – Shreffler, W. G.: Mechanisms underlying induction of tolerance to foods. *Immunol Allergy Clin*, 2016, 36, s. 87–102.
- Burke, H. – Leonard-Bee, J. – Hashim, A., et al.: Prenatal and passive smoke exposure and incidence of asthma and wheeze: systematic review and meta-analysis. *Pediatrics*, 2012, s. 2011–2196.
- Strachan, D. P.: Family size, infection and atopy: the first decade of the 'hygiene hypothesis'. *Thorax*, 2000, 55, suppl. 1, S2.
- Bremner, S. A. – Carey, I. M. – DeWilde, S., et al.: Infections presenting for clinical care in early life and later risk of hay fever in two UK birth cohorts. *Allergy*, 2008, 63, s. 274–283.
- Su, L. F. – Kidd, B. A. – Han, A., et al.: Virus-specific CD4+ memory-phenotype T cells are abundant in unexposed adults. *Immunity*, 2013, 38, s. 373–383.
- Nwaru, B. I. – Hickstein, L. – Panesar, S. S., et al.: Prevalence of common food allergies in Europe: a systematic review and meta-analysis. *Allergy*, 2014, 69, s. 992–1007.
- Turner, P. J. – Boyle, R. J.: Food allergy in children: what is new? *Curr Opin Clin Nutr Metab Care*, 2014, 17, s. 285–293.
- Stefka, A. T. – Feehley, T. – Tripathi, P., et al.: Commensal bacteria protect against food allergen sensitization. *Proc Natl Acad Sci*, 2014, 111, s. 13145–13150.
- Wambre, E. – Bajzik, V. – DeLong, J. H., et al.: A phenotypically and functionally distinct human TH2 cell subpopulation is associated with allergic disorders. *Sci Transl Med*, 2017, 9, 401, eaam9171.
- Galand, C. – Leyva-Castillo, J. M. – Yoon, J., et al.: IL-33 promotes food anaphylaxis in epigenetically sensitized mice by targeting mast cells. *J Allergy Clin Immunol*, 2016, 138, s. 1356–1366.
- Chen, C. Y. – Lee, J. B. – Liu, B., et al.: Induction of interleukin-9-producing mucosal mast cells promotes susceptibility to IgE-mediated experimental food allergy. *Immunity*, 2015, 43, s. 788–802.
- Perry, T. T. – Becton, D. D. – Jones, S. M.: Atopic dermatitis and food allergy. *Food Allergy E-Book*, 2011, s. 61.
- Cole, C. – Kroboth, K. – Schurch, N. J., et al.: Filaggrin-stratified transcriptomic analysis of pediatric skin identifies mechanistic pathways in patients with atopic dermatitis. *J Allergy Clin Immunol*, 2014, 134, s. 82–91.
- Brough, H. A. – Liu, A. H. – Sicherer, S., et al.: Atopic dermatitis increases the effect of exposure to peanut antigen in dust on peanut sensitization and likely peanut allergy. *J Allergy Clin Immunol*, 2015, 135, s. 164–170.
- Walker, M. T. – Green, J. E. – Ferrie, R. P., et al.: Mechanism for initiation of food allergy: Dependence on skin barrier mutations and environmental allergen costimulation. *J Allergy Clin Immunol*, 2018, 141, s. 1711–1725.
- Nicolaou, N. – Poorafshar, M. – Murray, C., et al.: Allergy or tolerance in children sensitized to peanut: prevalence and differentiation using component-resolved diagnostics. *J Allergy Clin Immunol*, 2010, 125, s. 191–197.
- Bahrí, R. – Custovic, A. – Korosec, P., et al.: Mast cell activation test in the diagnosis of allergic disease and anaphylaxis. *J Allergy Clin Immunol*, 2018.
- Muraro, A. – Werfel, T. – Hoffmann-Sommergruber, K., et al.: EAACI food allergy and anaphylaxis guidelines: diagnosis and management of food allergy. *Allergy*, 2014, 69, 1008–1025.
- Jones, S. – Beyer, K. – Burks, A. W., et al.: Efficacy and safety of AR101 in peanut allergy: results from a phase 3, randomized, double-blind, placebo-controlled trial (PALISADE). *J Allergy Clin Immunol*, 2018, L6.
- Sampson, H. A. – Leung, D. Y. – Burks, A. W., et al.: A phase II, randomized, double blind, parallel group, placebo controlled oral food challenge trial of Xolair (omalizumab) in peanut allergy. *J Allergy Clin Immunol*, 2011, 127, s. 1309–1310.
- Bauer, R. N. – Manohar, M. – Singh, A. M., et al.: The future of biologics: applications for food allergy. *J Allergy Clin Immunol*, 2015, 135, s. 312–323.
- Sicherer, S. H. – Sampson, H. A.: Food allergy: a review and update on epidemiology, pathogenesis, diagnosis, prevention, and management. *J Allergy Clin Immunol*, 2018, 141, s. 41–58.
- Du Toit, G. – Roberts, G. – Sayre, P. H., et al.: Randomized trial of

peanut consumption in infants at risk for peanut allergy. *N Engl J Med*, 2015, 372, s. 803–813.

27 **Fleischer, D. M. – Spergel, J. M. – Assa'ad, A. H., et al.**: Primary prevention of allergic disease through nutritional interventions. *J Allergy*

Clin Immunol Pract, 2013, 1, s. 29–36.

28 **Togias, A. – Cooper, S. F. – Acebal, M. L., et al.**: Addendum guidelines for the prevention of peanut allergy in the United States: Report of the National Institute of Allergy and Infectious Diseases-sponsored

expert panel. *Allergy Asthma Clin Immunol*, 2017, 13, 1.

29 **Du Toit, G. – Tsakok, T. – Lack, S., et al.**: Prevention of food allergy. *J Allergy Clin Immunol*, 2016 137, s. 998–1010.

Léčba alergické rýmy fixní kombinací nazálního antihistaminika a nazálního kortikosteroidu

MUDr. Irena Krčmová, CSc. | MUDr. Jakub Novosad, Ph.D. Ústav klinické imunologie a alergologie, FN Hradec Králové

- 1 **Bousquet, J. – Khaltaev, N. – Cruz, A. A., et al.**: Allergic rhinitis and its impact on asthma (ARIA) 2008 update (in collaboration with the World Health Organization, GA(2)LEN and AllerGen). *Allergy*, 2008, 63, s. 8–160.
- 2 **Bousquet, J. – Van Cauwenberge, P. – Khaltaev, N.**: ARIA Workshop Group, World Health Organization: Allergic rhinitis and its impact on asthma. *J Allergy Clin Immunol*, 2001, 108, s. 147–334.
- 3 **Burks, A. W. – Calderon, M. A. – Casale, T., et al.**: Update on allergy immunotherapy: AAAAI/EAACI/PRACTAL consensus report. *J Allergy Clin Immunol*, 2013, 131, s. 1288–1296.
- 4 **Bystroň, J.**: Fixní kombinace fluticasonu propionátu a azelastinu hydrochloridu – zkušenosti z praxe. *Řemedia*, 2016, 26, s. 184–186.
- 5 **Carr, W. – Bernstein, J. – Lieberman, P., et al.**: A novel intranasal therapy of azelastine with fluticasone for the treatment of allergic rhinitis. *J Allergy Clin Immunol*, 2012, 129, s. 1282–1289.
- 6 **Cauwenberge, P., et al.**: Consensus statement on the treatment of allergic rhinitis. European Academy of Allergology and Clinical Immunology. *Allergy*, 2000, 55, s. 116–134.
- 7 **Dahl, R. – Roberts, G. – de Blic, J., et al.**: SQ grass sublingual allergy immunotherapy tablet for disease-modifying treatment of grass pollen allergic rhinoconjunctivitis. *Allergy Asthma Proc*, 2016, 37, s. 92–104.
- 8 **Derendorf, H. – Munzel, U. – Petzold, U., et al.**: Bioavailability and disposition of azelastine and fluticasone propionate when delivered by MP29-02, a novel aqueous nasal spray. *Br J Clin Pharmacol*, 2012, 74, s. 125–133.
- 9 **Didier, A. – Wahn, U. – Horak, F., et al.**: Five grass pollen sublingual immunotherapy tablet for the treatment of grass-pollen induced allergic rhinoconjunctivitis: 5 years of experience. *Expert Rev Clin Immunol*, 2014, 10, s. 1309–1324.
- 10 **Dykewicz, M. S. – Wallace, D. V. – Baroody, F., et al.**: Treatment of seasonal allergic rhinitis: An evidence-based focused 2017 guideline update. *Ann Allergy Asthma Immunol*, 2017.
- 11 **EAACI AIT guidelines II**, www.eaaci.org.
- 12 **Gendo, K. – Larson, E. B.**: Evidence-based diagnostic strategies for evaluating suspected allergic rhinitis. *Ann Intern Med*, 2004, 140, s. 278–89.
- 13 **Global initiative for asthma**. Dostupné z: <https://ginasthma.org/2018-gina-report-global-strategy-for-asthma-management-and-prevention/>, vyhledáno 16. 10. 2018.
- 14 **Krčmová, I. – Malá E.**: Užití solných roztoků v souběžné léčbě alergické rýmy. *Alergie*, 2011, 1, s. 66–73.
- 15 **Leung, D. Y. M. – Szefer, S. J., et al.**: MP29-02: a major advancement in the treatment of allergic rhinitis. *J Allergy Clin Immunol*, 2012, 129, s. 1216.
- 16 **Petrů, V.**: Novinky v alergické imunoterapii. *Interní medicína pro praxi*, 2017, 19, s. 78–81.
- 17 **Petrů, V. – Chrobok, V. – Klozar, J.**: *Alergická rýma: Zásady diagnostiky a léčby*. Medforum, Maxdorf, 2010.
- 18 **Virchow, J. C. – Becker, V. – Kuna, P., et al.**: Efficacy of a house dust mite sublingual allergen immunotherapy tablet in adults with allergic asthma. A randomized clinical trial. *JAMA*, 2016, 315, s. 1715–1725.
- 19 **Wahn, U. – Klimek, L. – Ploszczuk, A., et al.**: High-dose sublingual immunotherapy with single-dose aqueous grass pollen extract in children is effective and safe: a double-blind, placebo-controlled study. *J Allergy Clin Immunol*, 2012, 130, s. 886–893.
- 20 **Bousquet, J., et al.**: Onset of action of the fixed combination intranasal azelastine-fluticasone propionate in an allergen exposure chamber. *J Allergy Clin Immunol*, 2018, doi: 10.1016/j.jaip.2018.01.031.

Terapie kašle

prof. MUDr. Jiří Homolka, DrSc. I. klinika TRN 1. LF UK a VFN, Praha

- 1 **Čáp, P. – Vondra, V.**: *Kašel. Obranný mechanismus. Příznak. Terapie*. Praha, Vítavín, 2000.
- 2 **Irwin, R. S.**: Diagnosis and management of cough. Executive Summary. *Chest*, 2006, 129, s. 15–23S.
- 3 **Klener, P., et al.**: *Propedeutika ve vnitřním lékařství*. Praha, Galén, 2009, s. 27.
- 4 **Kolek, V.**: *Chronický kašel. Příčiny. Diagnostika. Léčba*. Praha, Vítavín, 2000.
- 5 **Landsberg, J. W.**: Clinical practice manual for pulmonary and critical care medicine. Elsevier, Philadelphia, 2018, s. 166–178.
- 6 **Vašáková, M., et al.**: *Moderní farmakoterapie v pneumologii*. Maxdorf Jessenius, Praha, 2016, s. 50–53.
- 7 **Weinberger, S. E. – Cockrill, B. A. – Mandel, J.**: *Principles of pulmonary medicine*. Philadelphia, Elsevier, 2019, s. 23–29.
- 8 **Irwin, R. S., et al.**: A comprehensive review. *Arch Intern Med*, 1977, 137, s. 1186–1191.

Cefprozil v léčbě infekcí dolních cest dýchacích

MUDr. Jiří Slíva, Ph.D. Ústav farmakologie, 3. LF UK, Praha

- 1 **Wise, R.**: Comparative microbiological activity and pharmacokinetics of cefprozil. *Eur J Clin Microbiol Infect Dis*, 1994, 13, s. 839–845.
- 2 **Wiseman, L. R. – Benfield, P.**: Cefprozil. A review of its antibacterial activity, pharmacokinetic properties, and therapeutic potential. *Drugs*, 1993, 45, s. 295–317.
- 3 **Wilber, R. B. – Doyle, C. A. – Durham, S. J., et al.**: Safety profile of cefprozil. *Clin Infect Dis*, 1992, 14, suppl. 2, s. 264–271.
- 4 **Wiber, R. B. – Hamilton, H. – Leroy, A.**: Cefprozil vs. cefaclor in the treatment of lower respiratory tract infections. *Infect Med*, 1992, 9, suppl. C, s. 44–55.
- 5 **Bonnet, J. P. – Ginsberg, D. – Nolen, T.**: Cefprozil vs. cefuroxime axetil in mild to moderate lower respiratory tract infections: a focus on bronchitis. *Infect Med*, 1992, 9, s. 48.
- 6 **Barbarash, R. A. – Solomon, E. – Thieneman, A. C.**: Cefprozil vs. amoxicillin-clavulanate potassium in mild to moderate lower respiratory tract infections: a focus on bronchitis. *Infect Med*, 1992, 9, s. 40–47.
- 7 **Wilber, R. B. – Hamilton, H. – Leroy, A.**: Cefprozil vs. cefaclor in the treatment of lower respiratory tract infections: a focus on bronchitis. *Infect Med*, 1992, 9, s. 33–39.
- 8 **Pelletier, L. L. Jr.**: Review of the experience with cefprozil for the treatment of lower respiratory tract infections. *Clin Infect Dis*, 1992, 14, suppl. 2, s. 238–243.
- 9 **Ball, P.**: Efficacy and safety of cefprozil versus other beta-lactam antibiotics in the treatment of lower respiratory tract infections. *Eur J Clin Microbiol Infect Dis*, 1994, 13, s. 851–856.
- 10 **Adelglass, J. – Bundy, J. M. – Woods, R.**: Efficacy and tolerability of cefprozil versus amoxicillin/clavulanate for the treatment of adults with severe sinusitis. *Clin Ther*, 1998, 20, s. 1115–1129.
- 11 **Brankston, E. R. – Conter, H. S. – Corriveau, R., et al.**: Cefprozil versus cefuroxime axetil in the treatment of acute sinusitis. *Clin Drug Investig*, 1998, 15, s. 81–90.

Migréna – celoživotní kletba, nebo řešitelný problém?

MUDr. Ingrid Niedermayerová Neurologie Brno, s. r. o., a II. neurologická klinika LF a FN Brno

- 1 **Rasmussen, B. K. – Jensen, R. – Schroll, M. – Olesen, J.**: Epidemiology of headaches in a general population. *J Clin Epidemiol*, 1991, 44, s. 1147–1157.
- 2 **The Headache Classification Committee of the International Headache Society: The International Classification of Headache Disorders**. *Cephalgia*, 2018, 38, s. 1–211.
- 3 **Goldstein, J. N. – Camargo, C. A. Jr. – Pelletier, A. J. – Edlow, J. A.**: Headache in United States emergency departments: demographics, work-up and frequency of pathological diagnoses. *Cephalgia*, 2006, 26, s. 684–690.
- 4 **Mastík, J.**: *Migréna*. Praha, Maxdorf, 2007, s. 104.
- 5 **Marková, J. – Mastík, J. – Doležil, D., et al.**: Nadužívání léků pacienty s chronickou denní bolestí hlavy v České republice. *Cesk Slov Neural N*, 2011, 74/107, s. 67–71.
- 6 **Ferrari, M. D. – Roon, K. I. – Lipton, R. B., et al.**: Oral triptans (serotonin 5-HT_{1B/1D}agonists) in acute migraine treatment: a meta-analysis of 53 trials. *Lancet*, 2001, 358, s. 1668–1675.
- 7 **SPC přípravku IMIGRAN**. SÚKL, dostupné z: www.sukl.cz, vyhledáno 16. 2. 2018.
- 8 **SPC přípravku RELPAX**. SÚKL, dostupné z: www.sukl.cz, vyhledáno 10. 7. 2014.
- 9 **Dočekal, P. – Keller, O. – Marková, J. – Opavský, J.**: Bolesti hlavy. In: Rokyta, R., et al. *Bolest*. Tigis, Praha, 2006.
- 10 **Silberstein, S. D. – Lipton, R. B. – Dalessio, D. J.**: *Wolf's Headache and Other Head Pain*. Oxford University Press, 2001.
- 11 **Evers, S. – Áfra, J. – Frese, A., et al.**: EFNS guideline on the drug treatment of migraine – revised report of an EFNS task force. *Eur J Neurol*, 2009, 16, s. 968–981.
- 12 **Valproat – Výbor PRAC** doporučuje omezit používání u žen a dívek. SÚKL, dostupné z: www.sukl.cz, vyhledáno 24. 10. 2014.
- 13 **Niedermayerová, I. – Mastík, J.**: Lisinopril je účinný v profylaxi migrény. *Practicus*, 2007, 5–6, s. 200–203.
- 14 **Blumefeld, A. – Silberstein, S. D. – Dodick, D. W., et al.**: Method of injection of onabotulinumtoxin A for chronic migraine: a safe, well-tolerated, and effective treatment paradigm based on the PREEMPT clinical program. *Headache*, 2010, 50, s. 1406–1418.

Existuje hranice mezi tzv. malou a velkou psychiatrií?

doc. MUDr. Martin Anders, Ph.D. Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN, Praha, předseda Psychiatrické společnosti ČLS JEP

- Walker, E. R. – McGee, R. E. – Druss, B. G.: Mortality in mental disorders and global disease burden implications: a systematic review and meta-analysis. *JAMA Psychiatry*, 2015, 72, s. 334–341.
- Tiihonen, J. – Lönnqvist, J. – Wahlbeck, K., et al.: 11-year follow-up of mortality in patients with schizophrenia: a population-based cohort study (FIN11 study). *Lancet*, 2009, 374, s. 620–627.
- A decade for psychiatric disorders. *Nature*, 2010, 463, s. 9.
- Winkler, P. – Janoušková, M.: Systémy psychiatrické péče v Evropě I: popis reformních procesů ve 12 zemích EU. *Psychiatrie*, 2013, 17, s. 65–70.
- Winkler, P. – Csemey, L.: Systémy psychiatrické péče v Evropě II: komparace jednotlivých komponent. *Psychiatrie*, 2013, 17, s. 172–176.
- ÚZIS, Psychiatrická péče 2016. Dostupné z: <https://www.uzis.cz/system/files/psych2016.pdf>, vyhledáno 14. 9. 2018.
- Strategie reformy psychiatrické péče. MZ ČR verze 1.0, vydáno 8. října 2013; 77 stran. Dostupné z: http://www.reformapsychiatrie.cz/wp-content/uploads/2012/11/SRPP_publikace_web_9-10-2013.pdf, vyhledáno 14. 9. 2018.
- Malý průvodce reformou psychiatrické péče. Psychiatrická společnost ČLS JEP, Praha, duben 2017. Dostupné z: http://www.psychiatrie.cz/images/stories/MZ_psychiatrie_pruvodce_final.pdf, vyhledáno 14. 9. 2018.

Čas pro změny ve screeningu kolorektálního karcinomu v ČR

doc. MUDr. Bohumil Seifert, Ph.D. | MUDr. Norbert Král Ústav všeobecného lékařství 1. LF UK, Praha

MUDr. Štěpán Suchánek, Ph.D. | prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D. Interní klinika 1. LF UK a ÚVN, Praha

MUDr. Petr Kocna, CSc. Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK, Praha

RNDr. Ondřej Májek | Mgr. Ondřej Ngo | doc. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D. Institut biostatistiky a analýz LF MU, Brno

- Seifert, B. – Zavoral, M. – Frič, P. – Bencko, V.: The role of primary care in colorectal cancer screening: Experience from Czech Republic. *Neoplasma*, 2008, 55, s. 74–80.
- Standard při poskytování a vykazování výkonů screening nádorů kolorekta v České republice. *Věstník MZ ČR*, 2009, částka 1, s. 20–23.
- Zavoral, M. – Suchánek, Š. – Závada, F. – Dušek, L. – Mužík, J. – Seifert, B. – Frič, P.: Colorectal cancer screening in Europe. *World J Gastroenterol*, 2009, 15, s. 5907–5915.
- Zavoral, M. – Suchánek, S. – Májek, O., et al.: Colorectal cancer screening: 20 years of development and recent progress. *World J Gastroenterol*, 2014, 20, s. 3825–3834.
- Král, N. – Seifert, B.: Spolupráce praktického lékaře a gastroenterologa ve screeningu kolorektálního karcinomu; čekací doba na kolonoskopii. *Acta medicae*, 2015, 9, s. 19–21.
- Segnan, N. – Patnick, J. – von Karossa, L.: *European guidelines for quality assurance in colorectal cancer screening and diagnosis*. Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2010.
- Seifert, B.: Studie míry proveditelnosti: screening kolorektálního karcinomu testem na okultní krvácení u pacientů v ordinacích praktických lékařů. *Čes a Slov Gastroent a Hepatol*, 2005, 59, s. 105–107.
- Kocna, P. – Zima, T.: Doporučení České společnosti klinické biochemie ke správnému používání metody stanovení okultního krvácení ve stolici. *Tempus medicorum*, 2015, 24, s. 30–31.
- Haug, U. – Rosch, T. – Hoffmeister, M., et al.: Implementing an organised colorectal cancer screening programme in Germany: Opportunities and challenges. 2014. *Das Gesundheitswesen*, 77, DOI: 10.1055/s-0034-1377027.
- Elias, G. – Kok, L. – de Wit, N., et al.: Is there an added value of faecal calprotectin and haemoglobin in the diagnostic work-up for primary care patients suspected of significant colorectal disease? A cross-sectional diagnostic study. *BMC Medicine*, 2016, 14, s. 141, <https://doi.org/10.1186/s12916-016-0684-5>.
- Juul, J. S. – Hornung, N. – Andersen, B. – Laurberg, S.: The value of using the faecal immunochemical test in general practice on patients presenting with non-alarm symptoms of colorectal cancer. *Br J Cancer*, srpen 2018, DOI: 10.1038/s41416-018-0178-7.
- Cancer Screening in the European Union*. 2017. Report on the implementation of the Council Recommendation on cancer screening. European Commission.

Aktuální možnosti využití berberinu při léčbě diabetu

PharmDr. Josef Suchopár Drug Agency, Praha

- Ko, B. S. – Choi, S. B. – Park, S. K., et al.: Insulin sensitizing and insulinotropic action of berberine from *Cortidis Rhizoma*. *Biol Pharm Bulletin*, 2005, 28, s. 1431–1437.
- Lee, Y. S. – Kim, W. S. – Kim, K. H., et al.: Berberine, a natural plant product, activates AMP-activated protein kinase with beneficial metabolic effects in diabetic and insulin-resistant states. *Diabetes*, 2006, 55, s. 2256–2264.
- Lu, S. S. – Yu, Y.-L. – Zhu, J.-H., et al.: Berberine promotes glucagon-like peptide-1 (7–36) amide secretion in streptozotocin-induced diabetic rats. *J Endocrinol*, 2009, 200, s. 159–165.
- Xia, X. – Yan, J. – Shen, Y., et al.: Berberine improves glucose metabolism in diabetic rats by inhibition of hepatic gluconeogenesis. *PLoS ONE*, 2011, 6, e16556.
- Yin, J. – Gao, Z. – Liu, D., et al.: Berberine improves glucose metabolism through induction of glycolysis. *Am J Physiol Endocrinol Metab*, 2008, 294, s. E148–E156.
- Zhou, J. J. – Zhou, S. W. – Zhang, K. B., et al.: Chronic effects of berberine on blood, liver glucolipid metabolism and liver PPARs expression in diabetic hyperlipidemic rats. *Biol Pharm Bulletin*, 2008, 31, s. 1169–1176.
- Zhang, Q. – Xiao, X. H. – Wang, T., et al.: Mechanism of berberine regulating glucose and lipid metabolism studied with RT-PCR array. *Zhong Guo Shi Yan Dong Wu Xue Bao*, 2011, 9, s. 29–33.
- Liu, C. S. – Zheng, Y. R. – Zhang, Y. F., et al.: Research progress on berberine with a special focus on its oral bioavailability. *Fitoterapia*, 2016, 109, s. 274–282.
- Guo, Y. – Li, F. – Ma, X., et al.: CYP2D plays a major role in berberine metabolism in liver of mice and humans. *Xenobiotica*, 2011, 41, s. 996–1005.
- Yin, J. – Xing, H. – Ye, J.: Efficacy of berberine in patients with type 2 diabetes mellitus. *Metabolism*, 2008, 57, s. 712–717.
- Zhang, Y. – Li, X. – Zou, D., et al.: Treatment of type 2 diabetes and dyslipidemia with the natural plant alkaloid berberine. *J Clin Endocrinol Metab*, 2008, 93, s. 2559–2565.
- Lan, J. – Zhao, Y. – Dong, F., et al.: Meta-analysis of the effect and safety of berberine in the treatment of type 2 diabetes mellitus, hyperlipemia and hypertension. *J Ethnopharmacol*, 2015, 161, s. 69–81.

Návaznost algeziologických pracovišť na primární péči

MUDr. Marek Hakl, Ph.D. Klinika algeziologie a preventivní péče, Medicinecare, s. r. o., Chirurgická klinika FN Brno a LF MU, Brno

- Brevik, H. – Collett, B. – Ventafridda, V., et al.: Survey of chronic pain in Europe: Prevalence, impact on daily life, and treatment. *Eur J Pain*, 2006, 10, s. 287–333.
- Müller-Schwefe, G.: Make a CHANGE: optimising communications and pain management decisions. *Curr Med Res Opin*, 2011, 2, s. 481–488.
- Skála, B.: Doporučené postupy pro farmakoterapii bolesti a jejich dopad v oblasti primární péče. *Bolest*, 2008, 3, s. 151–155.
- Doležal, T. – Hakl, M. – Kozák, J., et al.: Metodické pokyny pro farmakoterapii bolesti. *Bolest*, 2009, suppl., 2, s. 4–27.

Nový způsob aplikace alprostadilu v léčbě erektilní dysfunkce

MUDr. Taťána Šrámková, CSc. Urologická klinika a Sexuologický ústav 1. LF UK a VFN, Praha, Sexuologické oddělení FN Brno, Klinika traumatologie MU, Brno

- Jackson, G.: Prediction of coronary artery disease by erectile function status: evidence-based data. *Sex Med Rev*, 2013, 1, s. 104–107.
- Cummings, M. F.: The impact of erectile dysfunction and its treatment with phosphodiesterase type-5 (PDE5) inhibitors in patients with diabetes. *Pract Diab Int*, 2004, 21, s. 225–230.
- Montorsi, F. – Adaikan, G. – Becher, F., et al.: Summary of the recommendations on sexual dysfunction in men. *J Sex Med*, 2010, 7, s. 3572–3588.
- Breza, J.: *Erektilní poruchy*. Martin, Osveta, 1994.
- Hatzimouratidis, K. – Giuliano, F. – Moncada, I., et al.: EAU Guidelines on male sexual dysfunction: erectile dysfunction and premature ejaculation. Dostupné z: <https://uroweb.org/guideline/male-sexual-dysfunction/>, vyhledáno 9. 10. 2018.
- Meier-Davis, S. R. – Debar, S. – Siddoway, J., et al.: Daily application of alprostadil topical cream (Vitaros) does not impact vaginal pH, flora, or histology in female cynomolgus monkeys. *Int J Toxicol*, 2015, 34, s. 11–15.
- Moncada, I. – Cuzin, B.: Clinical efficacy and safety of Vitaros/Miritec (Alprostadil cream) for the treatment of erectile dysfunction. *Urologia*, 2015, 82, s. 84–92.
- Vitaros (alprostadil). Dostupné z: <http://www.sukl.cz/modules/medication/detail.php?code=0211972&tab=texts>, vyhledáno 9. 10. 2018.
- Calvacheira, A. A. – Pereira, N. M. – Maroco, J. – Forjaz, V.: Drop out in the treatment of erectile dysfunction with PDE5: a study on predictors and a qualitative analysis or reasons for discontinuation. *J Sex Med*, 2012, 9, s. 2361–2369.
- Anaissie, J. – Hellstrom, W. J. G.: Clinical use of alprostadil topical cream in patients with erectile dysfunction: a review. *Res Rep Urol*, 2016, 8, s. 123–131.
- Linnet, O. I. – Ogrinc, F. G.: Efficacy and safety of intracavernosal alprostadil in men with erectile dysfunction. The Alprostadil study group. *N Engl J Med*, 1996, 334, s. 873–887.
- Cuzin, B.: Alprostadil cream in the treatment of erectile dysfunction:

- clinical evidence and experience. *The Adv Urol*, 2016, 8, s. 249–256.
- 13 **Padma-Nathan, H. – Yeager, J. L.:** An integrated analysis of alprostadil topical team for the treatment of erectile dysfunction in 1732 patients. *Urology*, 2006, 68, s. 386–391.
- 14 **Mulhall, J. – Porst, H. – Goldstein, I.:** Comparison of Vitaros efficacy and safety with short-term and longer term use. *J Sex Med*, 2013, 10, s. 264–265.
- 15 **Becher E.:** Topical alprostadil cream for the treatment of erectile dysfunction. *Expert Opin Pharmacother*, 2004, 5, s. 623–32.
- 16 **Moncada I, et al.:** *Urologia*, 2015, doi: 10.5301/uro.5000116.

Infekce v oblasti horních cest dýchacích z pohledu diagnostiky a možností léčby

MUDr. Pavol Jablonický Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, 1. LF UK a FN v Motole, Praha

- 1 **Becker, W. – Neumann, H. – Pfaltz, C.:** *Ear Nose and Throat Diseases*. New York, Thieme Medical Publisher, 1993.
- 2 **Beneš, J.:** *Infekční lékařství*. Praha, Galén, 2009.
- 3 **Holcát, M.:** Léčiva používaná k terapii ORL nemocí. In: Autorský kolektiv: *Remedia Kompendium*. Praha, Panax, 1996, s. 453–470.
- 4 **Hybášek, I.:** *Ušní, nosní a krční lékařství*. Praha, Galén, 1999.
- 5 **Jablonický, P.:** Současná racionální léčba akutních zánětů horních cest dýchacích. *Lékařské listy*, 2006, 56, s. 24–29.
- 6 **Kastner, J.:** Kapesní průvodec EPOS. *Otorinolaryngologie a foniatrie*, 2009, 58, s. 50–62.
- 7 **Klozar, J, et al.:** *Speciální otorinolaryngologie*, Praha, Galén, 2008.
- 8 **Lalwani, A.:** *Current Diagnosis & Treatment in Otolaryngology Head and Neck Surgery*. USA, Lange, The McGraw-Hill companies, 2008.
- 9 **Lochmann, O.:** *Základy antimikrobiální terapie*. Praha, Triton, 1999.
- 10 **Schalek, P.:** Rhinosinusitidy – současný stav problému. *Postgraduální medicína*, 2008, 10, s. 16–25.
- 11 **Škeřík, P.:** *Náhlé příhody a úrazy cest dýchacích a polykacích*. Praha, Avicenum, 1978.